

Nobelova cena za ekonómiu—2018

Cenu Švédskej národnej banky za rozvoj ekonomických vied na pamiatku Alfreda Nobela, bežne pomenovanú ako Nobelova cena za ekonómiu za rok 2018 získali William D. Nordhaus a Paul M. Romer. Cenu získali za výskum v oblasti ekonómie, technológiách a inováciách v nadväznosti na klimatické zmeny. Svojou celoživotnou prácou sa snažili vytvoriť metódy na skúmanie udržateľného ekonomického rastu.

Profesor William D. Nordhaus študoval na Yale Univerzite, kde aj momentálne pracuje. Vo svojom živote napísal viac ako 20 kníh a niekoľko desiatok výskumných článkov. Jeho vedecká práca v odbore ekonómie má široký záber v oblastiach ako napríklad inflácia, vývoj zisku, produktivita, prírodné zdroje, energetické problémy a ochrana životného prostredia. Významnou prácou profesora možno považovať spoluautorstvo učebnice ekonómie *Ekonómia s ekonómom* Paulom Samuelsonom, ktorá bola preložená do 17 jazykov, vrátane slovenskej a českej verzie. Nobelovu cenu za ekonómiu dostal za integráciu klimatickej zmeny do dlhodobej makroekonomickej analýzy.

Jeho hlavnou náplňou je analýza klimatických zmien a ekonomického rastu. Nordhaus prostredníctvom výskumu poukázal

ako ľudská hospodárska aktivita vplyva na základné chemické a fyzikálne procesy, ktoré spôsobujú klimatické zmeny. Ako prvý od sedemdesiatych rokov minulého storočia vyvinul model, ktorý v súčasnosti používajú vedci po celom svete, vrátane Medzinárodného panelu pre klimatické zmeny. Nordhaus sa vo svojom modeli DICE (dynamický model klímy a ekonomiky) venoval zachyteniu vzájomnému pôsobeniu medzi priemyslovým vývojom ekonomiky, životného prostredia a ich vplyv na vývoj klímy. V tomto DICE modeli sa ekonomiky snažia investovať do kapitálu, vzdelania a technológií a týmto spôsobom znižujú súčasnú spotrebu s cieľom zvýšiť spotrebu v budúcnosti. Model DICE rozširuje Ramseyho model o zahrnutie investícií do klímy, tzv. "prírodný kapitál" ako dodatočný druh základného kapitálu.

V tomto čísle:

Mzdy v USA rastú stále rýchlejším tempom ako inflácia v hospodárstve

Zamestnanosť v USA taktiež pokračuje v raste a medziročne sa zvýšila o 1,7 %

USA uvalila ďalšie sankcie na Irán

Od januára 2019 porastie minimálna mzda na Slovensku na úroveň 520 eur (čistá mzda sa tak navýši o 25 eur a mzdové náklady zamestnávateľom o 54 eur)

Stavebná produkcia na Slovensku vykazuje stále vysoké prírastky

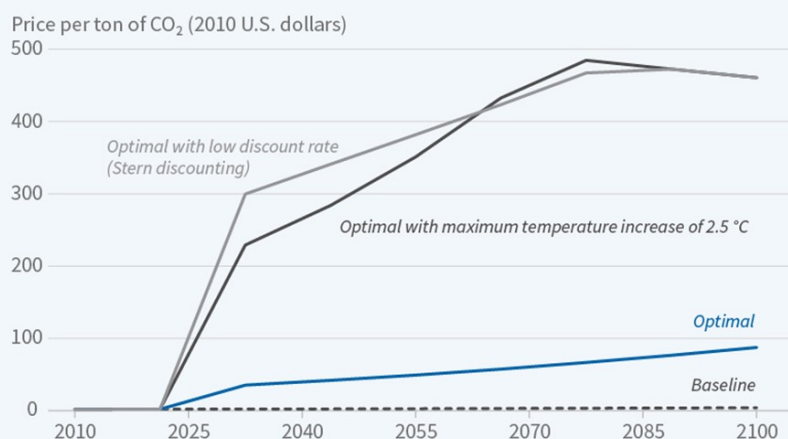
Dynamický model integrovanej zmeny klímy (DICE) predpokladá, že jeden svetový výrobca si musí zvoliť úroveň pre tri súčasne určené premenné: súčasnú spotrebu, investície a zníženie skleníkových plynov.

Cena za uhlík (cena za tonu oxidu uhličitého vypusteného do atmosféry) pri základnom scenári sú aktuálne priemerné ceny na svetových trhoch, zhruba 2 USD za tonu CO₂. Ceny za optimálne scenáre s teplotou navyšujúcou maximálne o 2,5°C sa najprv zvýšia na 35 USD a na 229 USD za tonu CO₂ do roku 2020.

Prečo je tento model užitočný pri hodnotení klimatických zmien?

Zmena klímy ovplyvňuje ekonomickú výrobu, produktivitu a blahobyt (Napríklad zvýšenie teploty o 2 °C spôsobí škody vo výške 2,4% hrubého výkonu (gross output), pri náras-

Carbon Prices in Different Scenarios

Source: W. D. Nordhaus, NBER Working Paper No. 22933

te teploty o 4 ° C škoda je vo výške 9,6% a zvýšenie teploty o 6° C spôsobí škody vo výške 21,6%). Ekonomická produktivita sa zvýši v dôsledku technologických zlepšení, ale miera rastu sa zníži rovnako ako miera rastu obyvateľstva. Takže produktivita stále rastie, ale nezvyšuje sa, čo by viedlo k exponenciálnemu rastu produktivity.

Ekonomická produkcia a blahobyt ovplyvňujú emisie skleníkových plynov. Je to teda nepretržitá interakcia medzi hospodárstvom, blahobytom a klimatickým systémom

Paul Romer pôsobí na New Yorskej univerzite, v minulosti pôsobil ako hlavný ekonóm Svetovej banky. Je známy svojou teóriou tzv. endogénneho hospodárskeho rastu. V nej ako prvý zakomponoval tvorbu inovácií ako samostatné odvetvie ekonomiky, ktoré jej pomáha ďalej rásť. Taktiež sa zviditeľnil myšlienkou budovania nových samostatných mestských štátov, ktoré by mohli pomôcť rozvíjajúcim sa krajinám. Romer vo svojom výskume prišiel k záveru, že znižovanie uhlíkových emisií nie je tak nákladné ako sa najprv zdalo. Znižovanie oxidu uhličitého má význam hlavne kvôli tomu, že je priamo napojený na udržateľný ekonomický rast a zlepšovanie životných štandardov. Romer si ďalej myslí, že spoločnosť je presvedčená, že ochrana

životného prostredia je veľmi drahá, preto ju aj ignorujú.

Romer opustil od štandardného makroekonomického modelu dokonale konkurencie a zaviedol do makroekonomickej teórie model monopolistickej konkurencie (trhová štruktúra, kde existuje veľký počet predávajúcich, ktorí dodávajú na trh podobné tovary, nie však dokonalé substitúty. Na takom trhu môže mať každá firma určitý vplyv na cenu svojho produktu). Romer si je istý, že hlavným zdrojom pokroku sú nové myšlienky, nové technologické postupy, ktoré môžu byť používané viacerými používateľmi naraz, bez ohľadu na stratu hodnoty. Romer ďalej zaviedol teóriu endogénneho rastu. Tá hovorí, že ekonomický rast je dôsledkom vnútorných síl a nie vonkajších. Pre ekonomický rast sú významné investície do ľudských zdrojov, do inovácií a výskumu, ktoré tvoria nové myšlienky, ktoré sa prejavujú do nových a efektívnejších technológií. Tento efekt umožňuje ekonomike produkovať vyššie množstvo tovarov a služieb za rovnaké množstvo vstupov.

Ďalej Romer tvrdí, že ak všetci vytvárame viac myšlienok, profitujú na tom nielen ľudia, ktorí ich vytvárajú ale aj ostatní ľudia. Miera rastu HDP na osobu závisí od podielu pra-

covnej sily venovanej vývoju nových myšlienok. Je zrejmé, že z krátkodobého hľadiska, viac ľudí produkujúcich nápady, spôsobí, že je menej ľudí, ktorí vyrábajú tovar. V dlhodobom horizonte dosahujeme vyššiu mieru rastu kvôli viacerým nápadom, ktoré spôsobujú aj vyššiu produktivitu.

Obaja ekonómovia analyzujú, skúmajú aj negatívne externalities, vedľajšie efekty spaľovania fosílnych palív a pozitívne externalities, ktorými sú vytváranie nových technológií.

Voľné nakupovanie týchto externalít spôsobuje neoptimálne výsledky, hlavne kvôli tomu, že firmy budú znečisťovať viac, ak nebudú musieť platiť za znečisťovanie. Ak firmy nemajú aspoň určitú legislatívnu ochranu svojho duševného vlastníctva, nebudú toľko investovať do výskumu, lebo sa im takéto náklady nevrátia. Profesor Nordhaus hovorí, že chápeme vedu, rozumieme účinkom klimatických zmien ale nevieme aby krajiny vystupovali spoločne a jednotne. Znížiť emisie oxidu uhličitého a mať udržateľný ekonomický rast v momentálnych podmienkach trhu je dnes náročné, výskumy a štúdie týchto dvoch profesorov sú veľkým prínosom, avšak nedocenené a veľmi ťažko aplikovateľné do reálneho sveta. (pch)

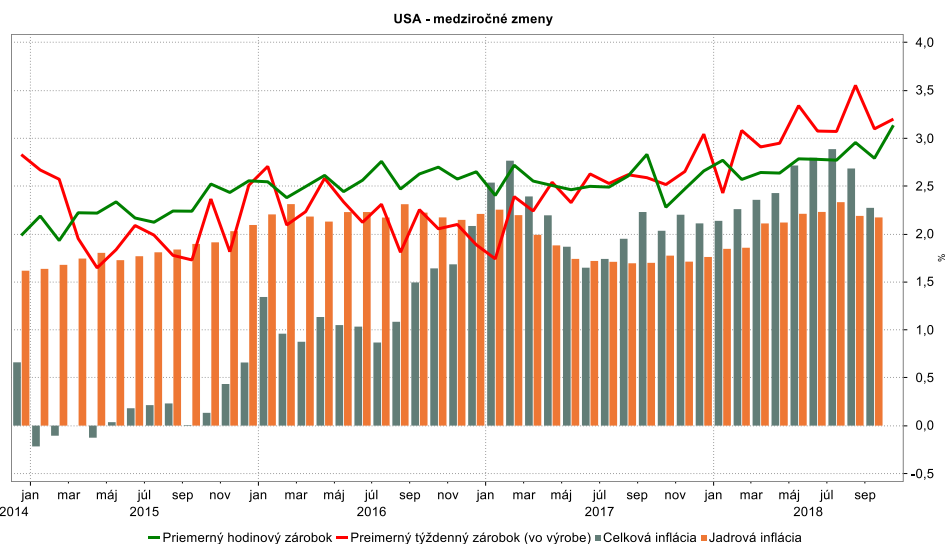
Rast miezd v USA

Trend rastu miezd v USA odzrkadľuje rast celej ekonomiky USA, ktorá rastie aj napriek obchodným sporom s Čínou a Európskou Úniou. Priemerná týždňová mzda pracovníkov v súkromnom sektore vzrástla v októbri tohto roka o 3,2 %.

V auguste rástla priemerná týždňová mzda oproti predchádzajúcemu roku najrýchlejšie a to až o 3,55 %. Tento nárast bol najväčší od roku 2010. Zároveň od začiatku roka 2017 sledujeme výrazné zvyšovanie tempa akým rastú priemerné mzdy. Priemerná hodinová mzda rástla v októbri tohto roka o 3,14 %. Nárast miezd je však oveľa vyšší ako rast cien tovarov a služieb. Celková inflácia sa v krajine spomalila v septembri

na 2,27 % a jadrová inflácia (bez cien potravín a energií) na 2,17 %. Rast miezd je pri tom stále rýchlejší ako rast cien, čo je na je výhodné pre spotrebiteľov, ktorým týmto rastie kúpyschopnosť. Takto zvyšujúci sa dopyt však môže ďalej ťahať

rast cien tovarov a služieb. To môže byť zároveň podkladom pre ďalšie (štvrté) zvyšovanie sadzieb americkou centrálnou bankou FED. V súčasnosti sú sadzby na úrovni 2 až 2,25 %. (jv)

MACROBOND

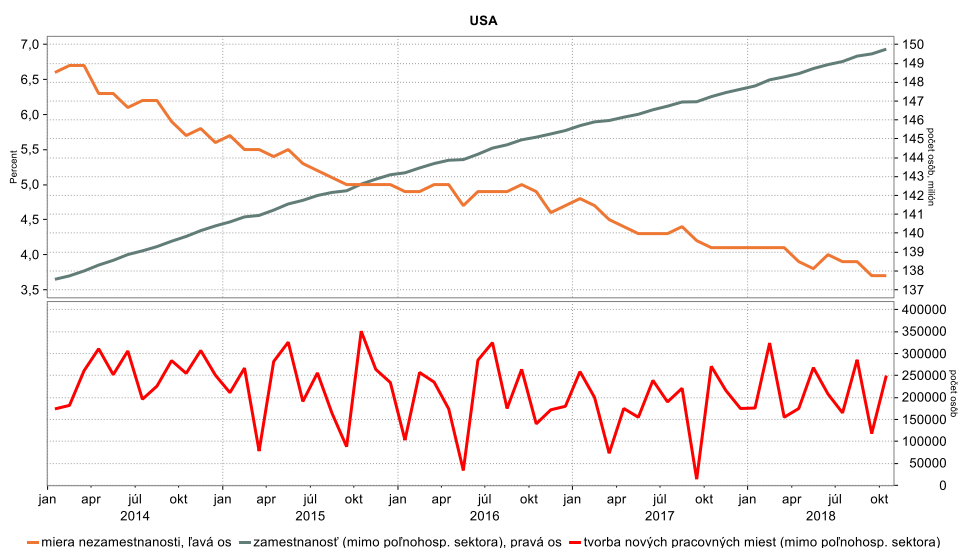
Pracovné miesta v USA pribúdajú

Mesačný prírastok nových pracovných miest v USA je stále značný. V októbri tohto roka vzniklo v USA 250 tisíc nových pracovných miest, pričom od začiatku roka predstavuje mesačný nárast v priemere 200 tisíc nových pracovných miest. Súvisí to aj so stálym hospodárskym

rastom v krajine, kedy v treťom kvartáli tohto roka vzrástlo reálne HDP medzироčne až o 3,04 %. Miera nezamestnanosti v USA sa v októbri udržala na 3,7 %, čo je najnižšia hodnota od roku 2010 (nižšia miera nezamestnanosti bola už len v rokoch 1968/69 – 3,4 % a v roku

1953 - 2,5 %). V októbri tohto roka pracovalo v USA 149,75 milióna ľudí. Teda o 1,7 % (2,52 milióna) ľudí viac ako v októbri minulého roka. Pri celkovom počte obyvateľov 325,7 mil. predstavovalo v októbri ekonomicky aktívne obyvateľstvo (16-64 rokov) 162,63 mil.

osôb. Hrozbami pre ďalší rast americkej ekonomiky a prípadné zmeny v zamestnanosti sú obchodné konflikty ale aj zvyšovanie úrokových sadzieb zo strany FEDu, ktoré môžu priniesť útlm americkej ekonomiky, za čo sú aj Donaldom Trumpom značne kritizované. (jv)

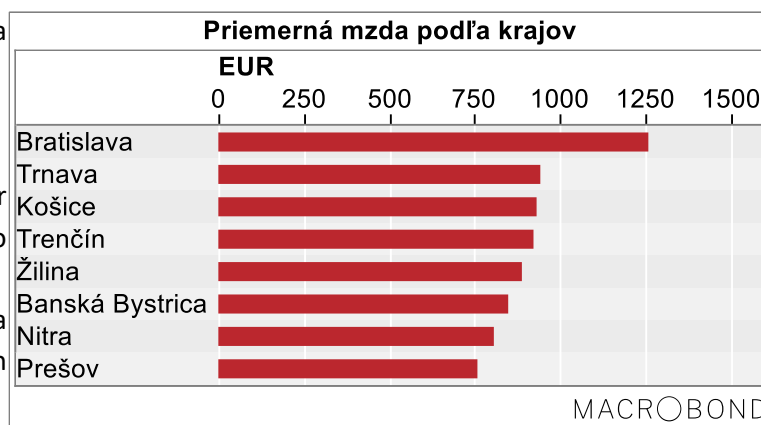
MACROBOND

Štát získa v novom roku na daniach

Od začiatku budúceho roka (2019) sa minimálna mzda na Slovensku opäť zvýši. Tentokrát až o 40 eur (8,3 %) na sumu 520 eur. Zvýšenie minimálnej mzdy by sa tak malo dotknúť 151 tisíc zamestnancov, ktorých hrubá mzda je momentálne pod hranicou 520 eur. Nový štátny rozpočet na rok 2019 ráta tiež s rastom miezd zamestnancov vo verejnom sektore a to až o 10 %. Je pravdepodobné, že priemerná nominálna mzda na Slovensku sa v budúcom roku o niečo výraznejšie zvýši a to jednak v dôsledku spomínaného navýšenia, rastu produktivity práce ale aj rastu inflácie. Okrem iného sa však prirodzene zvýšia aj odvody do štátneho rozpočtu v podobe dane z príjmov (najmä fyzických osôb). Priemerná hrubá mzda na Slovensku v druhom kvartáli 2018 prekročila hranicu tisíc eur a dostala sa na úroveň 1004 eur. V priemere najviac zarábali zamest-

nanci v Bratislavskom kraji (1258 eur) či v Trnavskom kraji (942 eur) naopak najmenej v Prešovskom kraji (758 eur). V priemere % nárast miezd, ktorý prevyšuje rast inflácie je pre samotných zamestnancov výhodný. So zvyšovaním kúpnej sily obyvateľstva, rastie aj dopyt po tovaroch službách, ktorý môže byť zdrojom ďalšieho zvyšovania cien. Prudký rast cien potom následne len značne znevýhodňuje chudobnejšiu časť obyvateľstva a prehĺbuje ich problémy. Zvýšením minimálnej mzdy si zamestnanec síce nominálne (na hrubej mzde) prílepí o 40 eur no jeho čistá mzda sa zvýši len o niečo

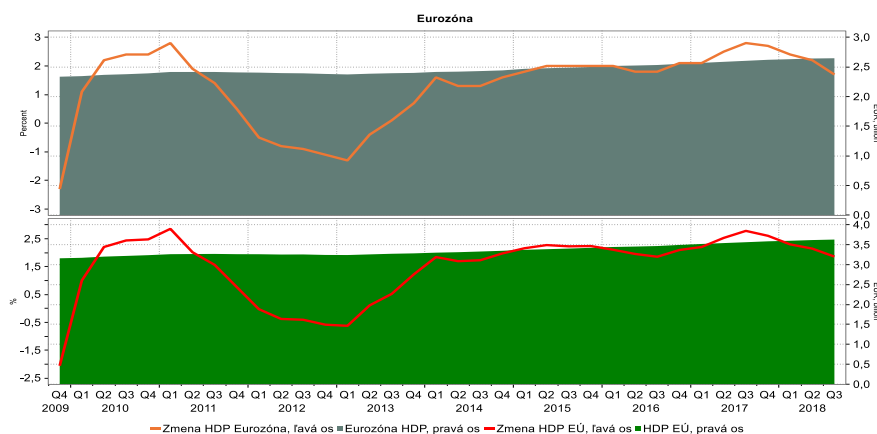
viac 25 eur. Samotným zamestnávateľom sa mzdové náklady na jedného pracovníka (superhrubá mzda) zvýšia o 54,08 eur na 703,04 eur. Práve to môže mať aj negatívny vplyv na zamestnávateľov v odvetvi ubytovacích a stravovacích služieb, kde pracuje najviac ľudí s najnižšou mzdou. Rast nákladov sa tak môže premietnuť jednak v raste cien svojich produktov či služieb ale aj znižovaním zamestnanosti (prepúšťaním) v týchto oblastiach. (jv)

Rast Eurozóny spomaľuje

Rast celkového produktu v trhových cenách (nominálneho HDP) jednotlivých krajín Eurozóny opäť spomalil. V treťom kvartáli tohto roka vzrástol celkový hrubý domáci produkt vyprodukovaný ekonomikami Eurozóny medziročne o 1,7 %, pričom v druhom kvartáli tohto roka predstavoval medziročný nárast 2,2 %. Spomalenie hospodárskeho rastu zaznamenáva aj celá EÚ. V treťom kvartáli rástlo nominálne HDP v EÚ medziročne len o 1,9 %, v druhom kvartáli o 2,1 % a v prvom o 2,3 %. Aj napriek spomaleniu sa nejedná o recesiu, keďže HDP v absolútnom vyjadrení stále rastie a v treťom kvartáli 2018

vyprodukovali krajiny eurozóny tovary a služby v celkovej hodnote 2,65 bilióna eur. Na celkovom HDP Európskej Únie (3,63 bilióna eur v 3. kvartáli) sa Eurozóna podieľala takmer 73 %-tami. Dôsledkom pomalšieho rastu sú jednak pretrvávajúce obchodné spory vo svetovej ekonomike ale aj stále zvyšovanie sa základu pre výpočet – HDP v absolútnom vyjadrení. Zároveň sa tento pomer upraví po odchode Veľkej Británie, ktorá ťahá časť EÚ mimo Eurozóny. (jv)

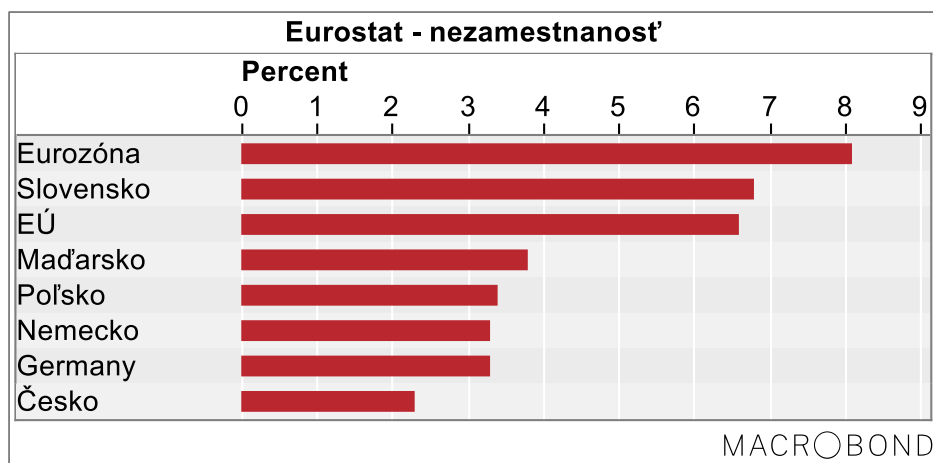

Nezamestnanosť v eurozóne

Nezamestnanosť očistená o sezónne vplyvy v eurozóne sa v septembri ustálila na 8,1 % - rovnakej hodnote ako v predchádzajúcom mesiaci. Táto hodnota predstavuje najnižšiu mieru nezamestnanosti od konca roka 2008. Medziročne sa podarilo znížiť počet nezamestnaných o 0,8 % (z 8,9 % v septembri 2017). Nezamestnanosť v Eurozóne je pritom stále vyššia ako je celková miera nezamestnanosti v Európskej únii (6,7 %). V absolútnom vyjadrení to

znamená, že celkovo bolo v Európskej únii 16,57 milióna nezamestnaných z čoho 79,3 % nezamestnaných (13,15 milióna) bolo práve v Eurozóne. Zároveň v Rámci Eurozóny dosahovalo najnižšiu mieru nezamestnanosti Nemecko (3,4 %). Priemer smerom nahor však ťahalo Grécko (19 %), Španielsko (14 %) a Taliansko (10,1 %). Najnižšiu mieru nezamestnanosti v EÚ stále dosahuje Česká republika, ktorá je s nezamestnanosťou 2,3 % nahranici plnej zamestnanosti. Na

Slovensku je podľa Eurostatu nezamestnaných 6,6 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva, čo znamená, že sme na tom lepšie ako priemer v Eurozóne ale aj priemer v EÚ. Štáty EÚ však stále bojujú aj s problémom vysokej nezamestnanosti mladých ľudí od 15 do 25 rokov. V septembri bolo nezamestnaných celkovo 3,33 mil. mladých, z čoho 2,4 mil. ich bolo práce v Eurozóne. Aj napriek medziročnému poklesu o 385 tisíc bolo v septembri v EÚ nezamestnaných 14,9 % celkovej pracovnej sily mladých vo veku do 25 rokov. Tento problém vychádza na jednu stranu z uprednostňovania skúsenejších pracovníkov vo firmách ale aj zo značnej fluktuácie mladých ľudí, ktorí hľadajú svoje uplatnenie, či len cestujú do zahraničia. (jv)

Nové sankcie voči Iránu

Spojené Štáty zaviedli nové sankcie voči Iránu mierené na energetiku, bankovníctvo či lodnú dopravu, ktoré opäť vyvolali búrlivú debatu na oboch stranách. Zatiaľ čo susedný Izrael sankcie privítal, Európska únia s nimi nesúhlasí s argumentom stáleho fungovania jadrovej dohody. Po odstúpení USA od jadrovej dohody, ktorá vznikla v roku 2015 a rušila všetky sankcie voči Iránu, ich chcú spojené štáty opäť v plnej miere zaviesť. Prvá vlna opatrení platiaca od augusta týkajúca sa menového obchodu, automobilov a ocele. Sankcie sa najnovšie rozšírili na viac ako 700

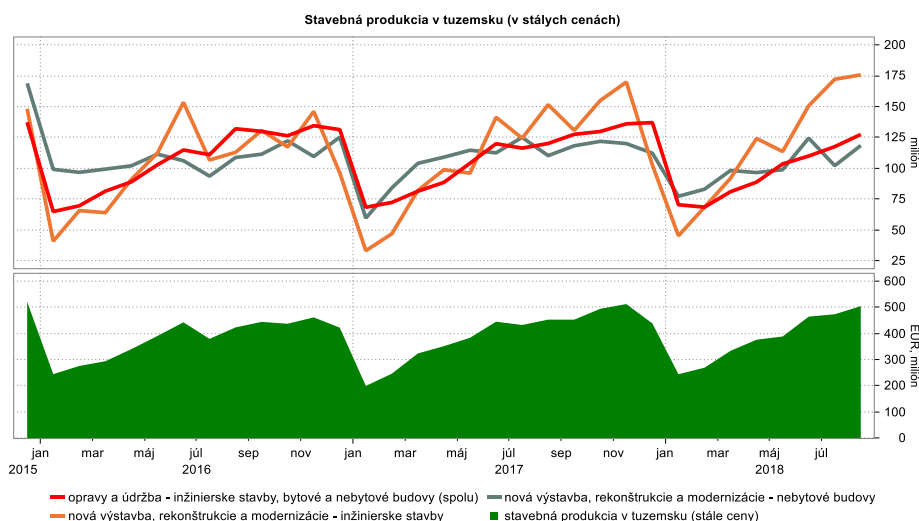
subjektov (jednotlivci, ale aj plavidlá či lietadlá) a mali by zasiahnuť 50 iránskych bánk no výrazne poznačia hlavne ropný priemysel v krajine. Pre zrušenie sankcií je potrebných splniť 12 podmienok, ktoré stanovili USA. Cieľom sankcií je ovplyvniť správanie súčasného režimu ako aj celý režim, pričom sa snažia okresať príjmy štátu (najmä z predaja ropy) aby sa nemohol venovať jadrovému programu. Podľa amerického ministra zahraničných vecí prestalo odoberať ropu z Iránu už 20 krajín, čo znamenalo pokles ropy na trhu o milión barelov denne. Iránsku ropu môže nakupovať už len 8 kra-

jín, ktoré zároveň môžu tento nákup utlmiť o niečo pomalšie než iné krajiny. Ide o Čínu, Indiu, Grécko či Turecko. Irán však sankcie očakával a nechce ich dodržiavať čo len zvyšuje napätie v tejto oblasti. So čakávaním nových sankcií sa stotožnili aj trhy, preto z obavy zvýšili cenu ešte pred zavedením sankcií. Následne však začala klesať za čo mohlo aj zvýšenie zásob ropy vo svete. Zároveň USA, Rusko a Saudská Arábia dosahujú takmer rekordy v dennej ťažbe čo pri ich spoločnej dennej produkcii viac ako 33 mil. barelov denne, tiež tlačí cenu smerom nadol. (jv)

Stavebná produkcia na Slovensku rastie

Stavebná produkcia na Slovensku meraná v stálych cenách zaznamenáva stály rozmach. V septembri sa medziročne zvýšila o 12,5 % na objem 579,5 mil. eur. Produkcia realizovaná stavebnými firmami na Slovensku, ktorá tvorí 95,1 % celkovej produkcie sa medziročne zvýšila o 11,9 % na 551,1 mil. eur. Práve nová výstavba vrátane rekonštrukcií a modernizácií sa najviac podieľala na celkovej stavebnej produkcii

a to až 72 %-tami. Opravy a údržba tvorili 25,8 % z celkovej hodnoty stavebnej produkcie. Nárast stavebnej produkcie sa stále ukazuje ako silný aj potom, čo národná banka zaviedla v júli obmedzenia v poskytovaní úverov. Stále silný dopyt po (nových) bytoch ťahá ce-

MACROBOND

ny nahor, aj keď si ich na základe nových obmedzení môže dovoliť čoraz menej obyvateľov. Vzhľadom na postupné sprísňovanie pravidiel poskytnutia úverov na bývanie, ktoré vyvrcholia na budúci rok, sa ľudia ako aj stavebné firmy stále snažia využiť situáciu vo svoj prospech.

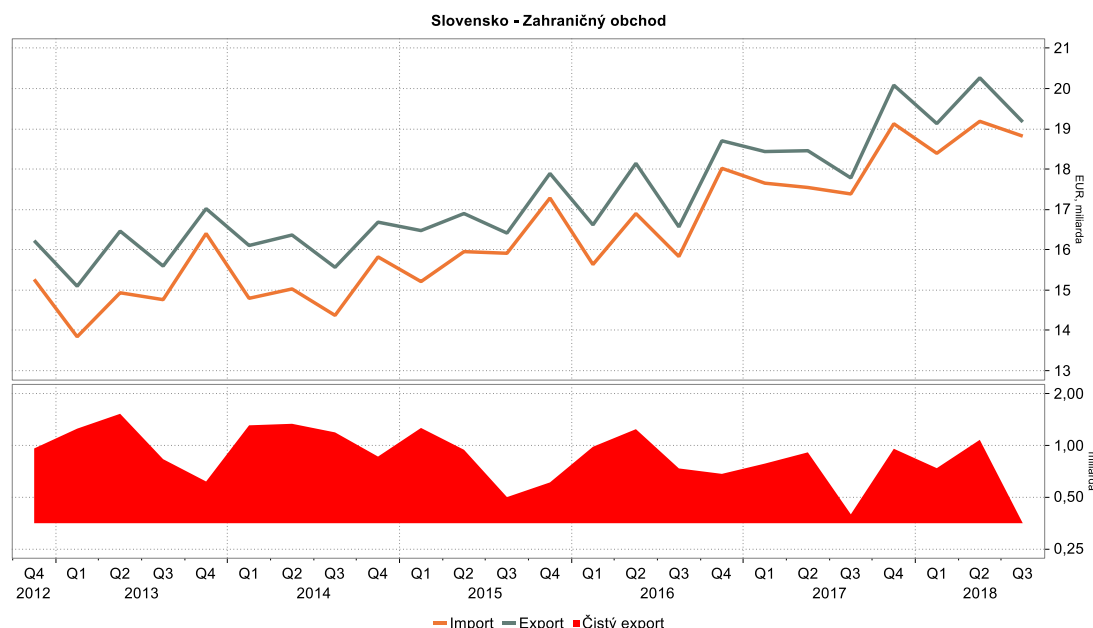
Naopak v priemyselnej produkcii sme zaznamenali v septembri tohto roka nižší medziročný nárast, len o 0,4 %. Príhod automobilky Jaguar Land Rover by však mohlo priniesť oživenie. (jv)

Zahraničný obchod Slovenska stále aktívny

Export Slovenska sa v treťom kvartáli tohto roka medziročne zvýšil o 7,81 %. O niečo výraznejšie vzrástla medziročne hodnota celkového importu, ktorá v treťom kvartáli

vzrástla o 8,25 %. Aj vzhľadom na tento vývoj sme dosiahli o niečo nižšie aktívne saldo zahraničného obchodu vo výške 352,6 mil. eur. Celkový export bol v treťom kvartáli

na úrovni 19,17 mld. eur a doviezli sme tovary v celkovej hodnote 18,81 mld. eur. (jv)

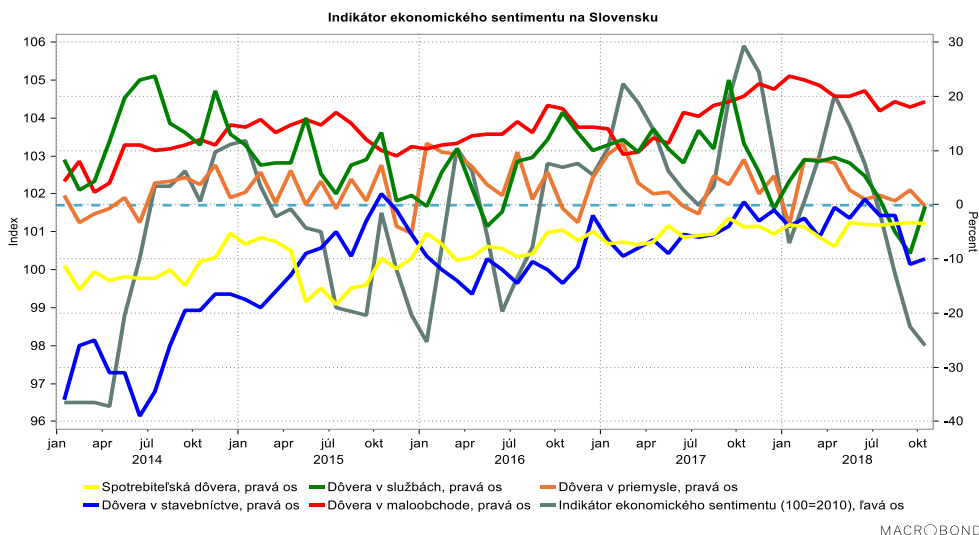
MACROBOND

Očakávanie ekonomických subjektov na Slovensku sa zhoršujú

Indikátor ekonomického sentimentu (IES) na Slovensku klesá od apríla tohto roku, v októbri na hodnotu 98 bodu. Ekonomické prostredie podľa očakávaní subjektov je za posledné štyri roky na najhoršej úrovni. Znižovanie ekonomického sentimentu už šiesty mesiac v rade značí, že očakávania účastníkov ekonomického prostredia do najbližšej budúcnosti sa zhoršujú. Na nižšej úrovni než aktuálna októbrová hodnota bol v apríli 2014 a to na úrovni 96,4 bodu. IES sa skladá z 5 čiastkových výsledkov v priemysle, stavebníctve, obchode, službách a názoroch spotrebiteľov, čím môžeme presne vidieť, v ktorej oblasti sa očakávania zhoršujú a kde sa zlepšujú. V októbri poklesli dva čiastkové prieskumy. Indikátor dôvery v priemysle poklesol medzimesačne o 3 p.b. na -0,3 a taktiež poklesol indikátor spotrebiteľskej dôvery o 0,2 p.b. na hodnotu -3,5. Na druhej strane

v októbri vzrástol indikátor dôvery v stavebníctve medzimesačne o 1 bod na -10, ďalej indikátor dôvery v obchode na hodnotu 19 (medzimesačne o 1 p.b.) a ako posledný vzrástol indikátor dôvery v službách na hodnotu -0,3 (medzimesačne rast až 8,7 p.b.). Pokles dôvery v priemysle bol spôsobený očakávaným poklesom produkcie a objednávok na najbližšie mesiace a pokles spotrebiteľskej dôvery spôsobil očakávaný pesimistický vývoj v nezamestnanosti. Síce sa môže zdať, že medzimesačný

rast bol vyšší než pokles, treba brať do úvahy aj jednotlivé podiely na indikátore. Najvyššie podiely má priemysel (40 %), služby (30 %) a spotrebiteľská dôvera (20 %). Keďže dva z týchto indikátorov znamenali medzimesačný pokles (priemysel a spotrebiteľská dôvera) – poklesol aj celkový IES. Zvyšné dva indikátory – stavebníctvo a obchod sa podieľajú na celkovom IES len 5 %, preto ich medzimesačný rast mal na indikátor minimálny vplyv. (mm)

Nepriaznivé vonkajšie podmienky zhoršujú podnikateľskú náladu v Nemecku

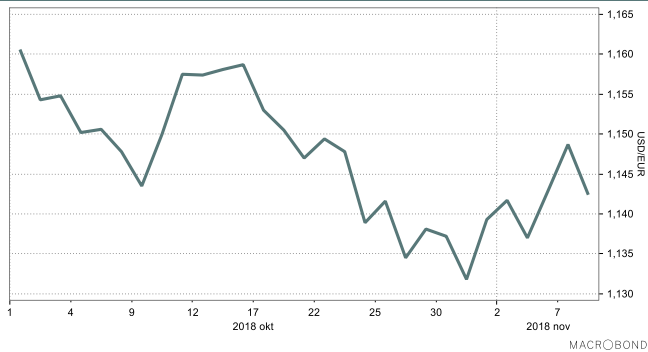
IFO – index podnikateľskej nálady (v grafe ako podnikateľská klíma) poklesol už druhý mesiac za sebou a dosiahol tak v októbri hodnotu 102,8 (100=2015), čím medzimesačne poklesol o 0,9 p.b. a medziročne o 1,7 p.b. IFO sleduje podnikateľskú náladu v Nemecku a hodnotí sa súčasná situácia, očakávania a podnikateľská klíma. Zbierajú sa údaje zo 9 000 firiem o súčasnom stave a taktiež aj na najbližších 6 mesiacov. Pokles za posledné dva mesiace zaznamenal aj súčasný stav, čiže podnikateľská situácia (105,9) a očakávania do

budúcnosti (99,8). Firmám v Nemecku sa zhoršuje spokojnosť so súčasnou situáciou a taktiež sú menej optimistické v očakávaniach na najbližších 6 mesiacov. IFO hodnotí situáciu v štyroch sektoroch – priemysel, obchod, služby a stavebníctvo. Pozitívne sa vyvíja podnikateľská klíma v službách a stavebníctve, ktoré medziročne vzrástli. Naopak klíma sa medziročne zhoršila v priemysle a v obchode. Keď sa na sektory pozrieme v porovnaní so septembrom, pozitívne sa vyvíja IFO index jedine v stavebníctve. Na druhej

strane v priemysle, službách a v obchode sa klíma zhoršila. Najlepšie je na tom stavebníctvo, ktoré vzrástlo medziročne (o 13,5 p.b.) a taktiež aj medzimesačne (o 0,9 p.b.). Dôvodom poklesu celkového indexu je rastúca celosvetová neistota. V súčasnosti nemecká kancelárka A. Merkelová potvrdila, že sa chce vzdať postu predsedu v strane CDU (Kresťanskodemokratická únia Nemecka) a zároveň nebude kandidovať na ďalšie funkčné obdobie kancelárky v roku 2021, čo sa tiež môže odzrkadliť v indexe. (mm)

AKTUÁLNÝ VÝVOJ NA TRHOCH

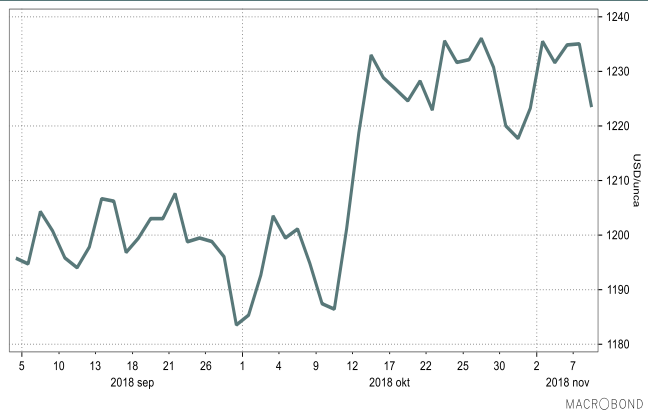
EUR/USD

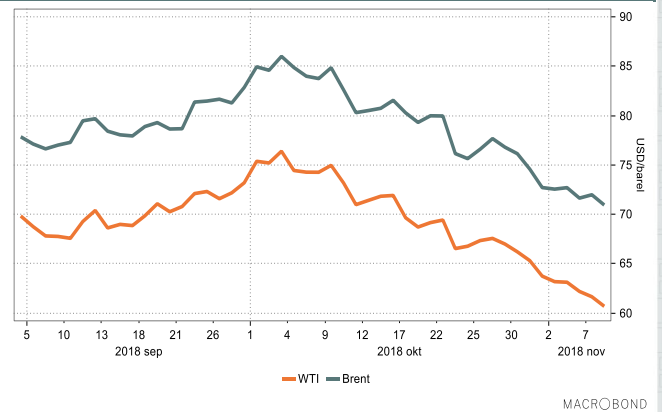
EUR/CZK

ZLATO

ROPA

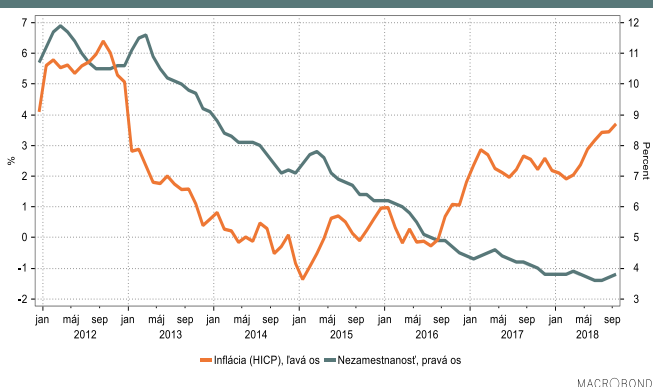
SLOVENSKO

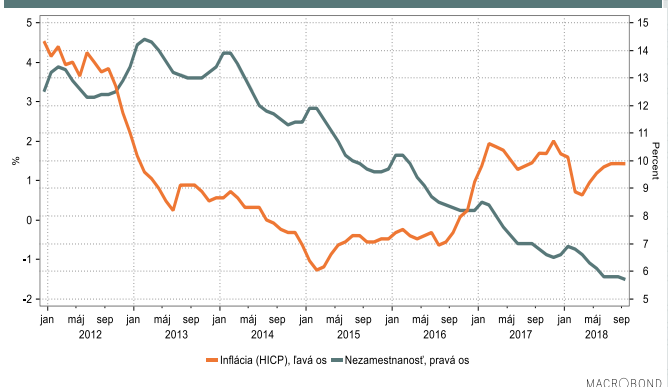
ČESKÁ REPUBLIKA

MAĎARSKO

POLSKO

SPRÁVY Z FINANČNÝCH TRHOV

- Na Slovensku bude od januára 2019 platiť znížená daň na ubytovacie služby. Znížená sadzba dane z pridanej hodnoty na 10 % má platiť pre všetky ubytovacie zariadenia. Okrem hotelov a turistických ubytovacích služieb aj na napr. pre internáty. Zníženie DPH by malo prispieť k rozvoju cestovného ruchu. Je však otázne či sa ceny naozaj znížia keď dochádza k zvyšovaniu iných napr. mzdových nákladov.
- Investičný fond IPM (slovensko—britská majetková štruktúra) získal 40 % podiel na termináli na prijatie skvapalneného plynu. Terminál na nachádza v Dunkirku na severe Francúzska a vlastníkom sú francúzske energetické koncerny EdF a Total. Nákup presahoval hodnotu miliardy eur. Tento terminál sa radí medzi najväčšie na prijatie skvapalneného plynu lodnou prepravou a v budúcnosti bude strategický pre dovoz plynu napr. z USA. Kupujúci fond IPM má v portfóliu aj známy slovenský AEROMOBIL.

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT , a môže byť reprodukováný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Matúš Jančura

Hlavný analytik, Bencont INVESTMENTS
jancura@bencont.sk

Jozef Prozbík

Analytik, Bencont INVESTMENTS
prozbik@bencont.sk

Analytici:

Nebesník Martin
Bruchánik Rudolf
Vražda Ján
Chalupka Peter
Medvecová Miroslava

Vajnorská 100/A
831 04 Bratislava
www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS

BENCONT GROUP

BENCONT DEVELOPMENT